

От автора на бестселъра „Без теб“

Мишел Бюси

**ЧЕРНИТЕ
ЛИЛИИ**

enthusiast

Michel Bussi
Nymphéas noirs
Copyright © Presses de la Cité, un département de Place des Editeurs, 2010

Мишел Бюси
Черните лилии

© Силвия Колева, превод, 2017
© Яна Аргирополус, художник на корицата, 2017
© „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2017
Enthusiast – Запазена марка на „Алто комюникейшънс
енд пбблишинг“ ООД
ISBN 978-619-164-243-4

Мишел Бюси

ЧЕРНИТЕ
ЛИЛИИ

Превод от френски Силвия Колева

enthusiast

София, 2017

УВОД

В едно село живеели три жени.

Първата била лоша, втората – лъжкия, а третата – егоистка. Селото им носело красиво име – Живерни.

Първата жена живеела в голяма мелница, на брега на поток, на Кралския път. Втората – в мансардата над училището на улица „Бланш-Ошде-Моне“, а третата – с майка си в малка къщурка на улица „Шато д’О“, в която боята по стените се лющела.

Не били на една и съща възраст. Съвсем не. Първата била на осемдесет и четири години и била вдовица. Или почти. Втората била на тридесет и шест години и никога не била изневерявала на съпруга си. Поне до този момент. А третата била на единадесет години и всички момчета в училището искали тя да се влюби в тях. Първата се обличала винаги в черно, втората се гримирала заради любимия си, а третата сплитала косите си, за да се веят плитките ѝ на вятъра.

Значи разбрахте. И трите били съвсем различни. Но имали и нещо общо – една тайна: и трите мечтаели да заминат, да напуснат Живерни, селото, чието име предизвиквало у много хора желание да прекосят целия свят, само и само да се поразходят в него за няколко часа.

Добре знаете защо. Заради художниците импресионисти.

Първата жена, най-старата, притежавала красива картина, втората се интересувала доста от художниците, а третата, най-младата, умела да рисува добре. Дори много добре.

Странно е човек да иска да напусне Живерни. Не смятате ли? И трите жени си мислели, че селото е затвор, голяма и красива градина, но с решетки. Като парк на приют. Илюзия. Измамлива привидност. Картина, чиито рамки не можеш да напуснеш. Всъщност третата, най-младата, търсела баща си. Другаде. Втората търсела любовта. А първата, най-възрастната, знаела много неща за другите две.

И все пак, веднъж, само веднъж, за тринадесет дни, решетките на парка се отворили. Точно от 13 до 25 май 2010 година. Решетките на Живерни се отворили пред тях! Само за тях, поне така си мислели. Само че правилото било жестоко: само една от тях можела да се измъкне. А другите две трябвало да умрат. Нищо не можело да се направи.

Тези тринадесет дни преминали като скоба, която се отворила и затворила в живота им. Отворила се за кратко. И по жесток начин. Първия ден се отворила вследствие на едно убийство и се затворила с друго убийство на тринадесетия ден. Странно, но полицаите се интересували само от втората жена, най-красивата. А третата, най-невинната, трябвало да разследва сама. Първата, най-потайната, можела спокойно да наблюдава всички. И дори да убива!

Това продължило тринадесет дни. Толкова траяло и бягството.

В едно село живеели три жени.

Третата била най-галантливата, втората – най-хитрата, а първата – най-решителната.

Според вас коя от тях е успяла да избяга?

Третата, най-младата, се казвала Фанет. Втората се наричала Стефани Дюпен, а първата, най-старата, бях аз.

ПЪРВИ ДЕН

---

13 май 2010 г. Живерни

Навалица

1 БИСТРАТА РЕЧНА ВОДА се оцветява в розово на тънки линии, подобно на пастелните оттенъци на водоскок, в който е потопена четка за рисуване.

– Не, Нептун, не!

Оцветяването постепенно изчезва по течението, като остава следи върху дивата трева по бреговете и по кафяво-оранжевите корени на върбите и тополите. Тънка мрежичка, която водата измива и разгражда.

Това ми харесва. Само че розовият оттенък на водата не е дело на художник, който изплаква червената боя от четката си, а се дължи на разбития череп на Жером Морвал. Доста гадна гледка. Кръвта извира от дълбока дупка в горната част на главата – ясно очертана и чиста. Отмива я водата в канала, отклонен от река Епт*, където е потопена главата.

Моята немска овчарка Нептун се доближава крадешком и души. Викам го отново, този път по-силно и по-решително:

– Нептун – не! Назад!

Сигурна съм, че скоро ще открият трупа. Не се съмнявам. Въпреки че е едва шест сутринта, все ще мине някой любител на ранните разходки, на джогинга или художник, или събирач на охлюви... Или случаен минувач. Все някой ще се натъкне на тялото.

Гледам да не се приближавам до канала. Подпирам се на бастуна. Земята е кална, защото тези дни доста валя, а бреговете са хлъзгави. На осемдесет и четири години няма защо да се

---

* Река в Нормандия, десен приток на Сена, с дължина 113 км. – Бел прев.

правя на водна нимфа дори в такова нищо и никакво каналче, не по-широко от метър, част от което е отклонена, за да захранва езерото с лилиите в градините на Клод Моне. Всъщност сега това не е необходимо. Под земята има прекарана тръба, чрез която черпят вода.

– Хайде, Нептун! Да вървим!

Плаша го с бастуна, да не би да завре нос в зеещата дупка върху сивото сако на Жером Морвал. Там се вижда втора рана. Право в сърцето.

– Хайде! Няма какво повече да се мотаем тук!

Хвърлям последен поглед към перачницата* и продължавам пътя си. Няма какво да се каже, всичко наоколо е поддържано чудесно. Някои от препречващите пътеката дървета са подрязани или са отсечени, а по склоновете няма трева. Всеки ден оттук се изнизват няколко хиляди туристи. По тесния път спокойно може да мине бебешка или инвалидна количка, а и старица с бастун като мен.

– Тук, Нептун!

Завивам малко по-нагоре, където каналът се разделя на два ръкава, които свършват с бент и водопад. От другата страна се виждат градините на Моне, водните лилии, японският мост, парниците... Странно, родена съм през 1926 година. Същата, в която умира Клод Моне. После, в продължение на цели петдесет години след смъртта му, градините били затворени, забравени, напълно изоставени. Днес колелото се е завъртяло и всяка година хиляди японци, американци, руснаци или австралийци прекосяват цялата планета, само и само да дойдат и да се мотаят в Живерни. Градините на Моне се превърнаха в свещен храм, в своеобразна Мека, в катедрала... Впрочем тъкмо исках да ви кажа, че хилядите поклонници няма да закъснеят и скоро ще цъфнат тук.

---

* Във Франция и някои други страни в Западна Европа преди изобретяването на пералните машини обществената перачница обикновено била в края на селището, до извор, поток или река. Представлявала е къщичка или поне навес с минимални съоръжения за пране, а отпред били поставени едно или повече корита. Някои перачници функционират и днес – Бел. прев.

Поглеждам часовника си. Шест и две минути. Още няколко часа спокойствие.

Продължавам. Между тополите и огромните петазити* е скътана статуята на Клод Моне, който ми хвърля не особено приятелския поглед на разгневен съсед. Брадичката му не се вижда от брадата, а горната част на главата му е скрита под някаква шапка, която малко прилича на сламена. Върху поста-мента от слонова кост е написано, че статуята, всъщност бю-стът, е тържествено открит през 2007 година. Отстрани има още един надпис върху дървена плоча, където се казва, че ве-ликият майстор наблюдавал „полята“ и „ливадите“. „Негови-те“ поля и ливади! А също и полята около река Епт, от Епт до Сена, редиците тополи, хълмовете, чиито дървета вятърът раз-люлява и превръща в укротени морски вълни. Все прекрасни места, които е рисувал. Те са неприкосновени, лакирани като експонати в музей и на разположение на вечността!

Наистина в шест сутринта това място все още сипе илюзии. Пред мен се разстила девственият хоризонт на житните поля, царевичните ниви, маковете. Само че не искам да ви лъжа. Ре-ално „ливадите“ и „полята“ на Моне по цял ден са паркинг. Всъщност паркингите са четири и се разстилат около пътеката като асфалтена лилия. На моята възраст мога да си позволя да го кажа. А и аз действително съм свидетел как година след година пейзажът се променя. Днес полята на Моне са просто фон на хипермаркет!

Нептун ме следва на няколко метра, изведнъж хуква на-пред, прекосява паркинга, вдига крак и маркира една дървена бариера, а после продължава да тича през полето към мястото, където Епт и Сена се сливат. Този отрязък земя между двете реки носи странното име остров Орти**.

Въздишам и продължавам. На моята възраст не възнаме-рявам да тичам след Нептун. Гледам го как се отдалечава, а после се връща, сякаш да ми се подиграе. Не го викам. Още е

---

* *Petasites hybridus* (лат.) – тревисто растение от рода на слънчогледите, обикновено с розови цветове, разпространено в Европа и Азия – Бел. прев.

** Остров на копривата – Бел. прев.

рано да се прибираме и той отново потъва в житата. Нептун прекарва така доста време: тича на стотина метра пред мен. Всички жители на Живерни познават Нептун, но малцина знаят, че кучето е мое.

Вървя покрай паркинга и се отправям към мелницата „Ше-ньовиер“. Там живея. Предпочитам да се прибера, преди да е излязла гълпата. Отдалеч мелницата изглежда като най-хубавата сграда в близост до градините на Моне и единствената, построена до канала, но откакто превърнаха ливадите в поле от тенекия и гуми, се чувствам като изчезващ вид. Като поставен в клетка експонат, който любопитните идват да видят, да наблюдават и да снимат. Над реката има само четири моста, по които се минава от паркинга към селото. Един от тях е точно над канала под къщата ми. Направо съм заклещена в обръч чак до шест часа вечерта. А когато в селото мръкне, ливадите отново принадлежат на върбите и Клод Моне може да отвори бронзовите си очи, без да се закашля от парфюма на ауспусите.

Пред мен вятърът полюшва цяла гора от воднозеленикави класове. Тук-там като червени перли проблясват разпръснати макове. Ако някой наблюдава пейзажа по коритото на река Епт, със сигурност пред очите му ще изникне импресионистична картина: хармония на цяла гама оранжеви тонове, огрявани от събуждащото се слънце, и само едно траурно мацване дълбоко във фона ѝ – черна точка...

Старица, облечена в тъмни тонове. Аз!

Крехък намек за меланхолия.

– Нептун! – отново викам аз.

Стоя неподвижно и вдишвам краткотрайното спокойствие. Не знам за колко време, но изминават доста минути, преди да се появи първият любител на джогинга. Минава покрай мен с MP3 плейър, чиито слушалки са забучени в ушите му. Разбира се, тениска и маратонки. Изскача наред полето като анахронизъм. Първият за този ден, който разваля картината. Ще дойдат и други, и всички останали. Леко му кимам с глава, той отвърща на поздрава и се отдалечава, а от слушалките му се разнася песен на електронен шурец. Виждам го как завива към

бюста на Моне, към малкия водопад и стената. Представям си как се връща по протежение на канала и също като мен избягва калта покрай пътя.

На паркинга още няма нито една кола, когато полицейска камионетка паркира с драматична несръчност встрани от Кралския път, между перачницата и мелницата ми. На двадесет крачки от трупа на Жером Морвал.

Сядам на една пейка. Очаквам продължение. То е неизбежно. Ето защо ставам. Колебая се дали да не извикам за последен път Нептун. После въздишам. Е, в края на краищата знае пътя. Мелницата „Шеньовиер“ е на две крачки. Поглеждам към ченгетата, които слизат от колата, и се отдалечавам. Връщам се вкъщи. От кулата на мелницата, на четвъртия етаж, ще мога да наблюдавам много по-добре всичко, което става. А и далеч по-дискретно.

Мишел Бюси
ЧЕРНИТЕ ЛИЛИИ

Превод *Силвия Колева*
Редактор *Мария Чунчева*
Художник *Яна Аргирополус*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Предпечат *Лиляна Карагъзова*

Френска. Първо издание.
Формат 60 × 90/16
Печатни коли 23,5
ISBN 978-619-164-243-4

Издава
enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ №20
тел. 02/ 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

www.bookstore.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ ЕАД

Слънцето изгрява над Живерни...

От прозорците на своя дом в старата мелница една възрастна дама наблюдава живота на селцето, колите на туристите, силуетите. Любимото място на Моне е пълно с гости, разхождащи се из градините, в които той е рисувал своите водни лилии. Но когато туристите си заминат, случайният посетител вижда тъмната страна на това иначе спокойно място.

Историята започва с едно брутално убийство – Жером Морвал, чиято страст към картините на великия художник се конкурира единствено със страстта му към жените, е намерен мъртъв. В джоба му е открита картичка за рожден ден с необичаен надпис: „Съгласен съм мечтите със закон да станат престъпление“.

В окоито на бурята се оказват три жени: малко момиче, надарено с дарбата да рисува, изкусителна учителка, която мечтае за любов и крои планове за бягство, и възрастна дама с очи на бухал, която наблюдава и знае всичко. И разбира се, една унищожителна страст, която слага началото на поредица от престъпления.

Кой е убиецът? Какво общо има с трите жени? Слух или реалност са разказите за скрити или откраднати картини на Моне, сред които и прословутите му „Черни лилии“?

В Живерни всеки е енигма и всеки пази своята тайна, а драматичните истории разпръсват илюзиите и съживяват раните от миналото...

